

Aan de leden

Datum

3 september 2024

Ons kenmerk

U202400438

Lbr. 24/032

Uw kenmerk

Telefoon

Bijlage(n)

Onderwerp

Overhedenoverleg en start publiekscampagne

Geachte leden van college en gemeenteraad,

Hierbij informeren wij u over de uitkomsten van het Overhedenoverleg van 19 augustus jl. en over de start van onze publiekscampagne.

Aanleiding

In de ledenvergaderingen van 24 mei en 26 juni jl. heeft u met de resolutie 'Nieuw kabinet, gebruik en borg de kracht van het lokaal bestuur' respectievelijk de resolutie 'Samenhangend beleid in de asielketen dat uitvoerbaar is voor gemeenten' de VNG-inzet richting het nieuwe kabinet vastgesteld. In die laatste ALV hebben we u ook de plannen voor een publiekscampagne gepresenteerd.

Op basis hiervan hebben we ons in de afgelopen periode sterk gemaakt voor de belangen van gemeenten langs meerdere wegen. Wij hebben kennismakingsgesprekken gevoerd met veel nieuwe bewindslieden, hebben ambtelijk meegelezen en geadviseerd op een deel van de hoofdstukken in het regeerprogramma en hebben op 19 augustus jl. een eerste Overhedenoverleg gevoerd.

In de afgelopen weken hebben we contact gezocht met alle gemeenten om concreet invulling te geven aan onze publiekscampagne, die van start is gegaan op 2 september. Wij nodigen u van

Vereniging van Nederlandse Gemeenten

Nassaulaan 12 Den Haag | Postbus 30435 | 2500 GK Den Haag

070 - 373 83 93 | info@vng.nl

vng.nl

harte uit om deel te nemen aan deze gezamenlijke publiekscampagne. Met de campagne willen we aandacht krijgen voor de problematiek van gemeenten, ook richting rijksoverheid. In deze ledenbrief geven we u een nadere toelichting op deze campagne en hoe gemeenten in een vorm naar keuze, hieraan kunt bijdragen.

Overhedenoverleg

Op 19 augustus vond het eerste Overhedenoverleg plaats onder leiding van minister-president Schoof. Naast de minister-president waren vanuit het kabinet ook de minister en staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en de minister en staatssecretaris van Financiën aanwezig. Vanuit de VNG waren voorzitter Sharon Dijksma en algemeen directeur Leonard Geluk aanwezig. Ook de andere koepels vanuit de provincies en de waterschappen zaten aan tafel. Onderwerp van de bespreking was het proces van de totstandkoming van het regeerprogramma en hoe we goed samen kunnen werken bij de uitvoering hiervan.

Uitkomsten Overhedenoverleg

Het was een goed, open en betrokken gesprek. We hebben daarin de afspraak gemaakt dat we als decentrale overheden goed worden betrokken bij de verdere uitwerking van het regeerprogramma. Het ministerie van BZK pakt hierin de regierol.

In het Overhedenoverleg is afgesproken dat de afspraken met het vorige kabinet over Wmo en Hervormingsagenda Jeugd worden gerespecteerd. Het is nodig dat de in de Voorjaarsnota toegezegde Wmo-reeks met een jaarlijkse toevoeging van € 75 miljoen al ingeboekt wordt op het Gemeentefonds, zodat de gemeenten hier ook bij hun begroting rekening mee kunnen houden. Hier hebben we nogmaals op aangedrongen.

Er is uitgebreid gesproken over het belang van een goede balans tussen taken en middelen. Zoals ook uit het Hoofdlijnenakkoord bleek, gaat het kabinet de bezuinigingen op het Gemeentefonds in de Miljoenennota 2025 niet terugdraaien. De financiële kaders voor gemeenten blijven dus zoals in de Voorjaarsnota opgenomen.

In het overhedenoverleg hebben we benadrukt dat we de ambities van het kabinet om te komen tot bestaanszekerheid, versterking voorzieningenniveau in alle gemeenten, aandacht voor de relatie tussen het zorgdomein en het sociaal domein en het versnellen van de woningbouwopgave delen, maar dat de bezuiniging op het Gemeentefonds vanaf 2026 contrair is aan deze ambitie. We hebben afgesproken dat we in deelstudies, uit te voeren in de komende 3 maanden, onderzoeken of de taken en middelen rond deze thema's in balans zijn en welke stappen we gezamenlijk hebben te zetten als blijkt dat er sprake is van een disbalans. Doel van het onderzoek naar de vier thema's is om met treffende voorbeelden zichtbaar te maken wat voor impact de disbalans tussen taken en middelen heeft op de ambities van het kabinet, de ambities van gemeenten en de consequenties

voor inwoners. Het traject voor deze verdieping moet zich nog verder uitkristalliseren. Uitgangspunten hierbij zijn dat het traject onder leiding staat van de minister van BZK. Eind oktober/begin november volgt een tweede Overhedenoverleg. In dat overleg bespreken we de uitkomsten van het onderzoek en maken we een analyse van de gewenste balans tussen taken en middelen en maken we keuzes over het vervolgproces.

Tot slot hebben we vanuit de VNG de zorg uitgesproken over de inhoud en het proces bij het asiëldossier.

Start van de campagne 'Je gemeente doet er alles aan'

Maandag 2 september is de de campagne 'Je gemeente doet er alles aan' van start gegaan. Deze campagne is bedoeld om inwoners te informeren en bewust te maken van de belangrijke rol die gemeenten spelen in hun dagelijks leven. Met deze campagne geven we gehoor aan de oproep op de ALV van 26 juni om de rol van gemeenten voor het voetlicht te brengen als eerste stap in een strategie waarin we ook richting het kabinet nog nadrukkelijker het belang van gemeenten en voldoende middelen voor gemeenten benadrukken.

Achtergrond en doel van de campagne

Gemeenten kampen met aanzienlijke bezuinigingen en ontvangen te weinig middelen van het rijk om alle verantwoordelijkheden te kunnen blijven nemen. Het is daarom cruciaal dat we het publiek bewust maken van het werk dat wij als gemeenten verrichten en hun begrip en steun mobiliseren. Deze campagne speelt daarin een belangrijke rol.

Boodschap van de campagne

De campagne is gebaseerd op onderzoek van een extern bureau waaruit blijkt dat er nog veel onbekendheid is over de taken van gemeenten. Om de boodschap over de consequenties van het ravijnjaar te laten landen, moeten we eerst deze stap zetten. Door middel van buitenreclame en aandacht via diverse social mediakanalen laten we zien welke taken zoal door gemeenten worden uitgevoerd.

Naast de reclame-uitingen, gaan we de boodschap via verschillende kanalen verder laden. We plaatsen ook een advertentie in de kranten, waarin de financiële nood die gemeenten ervaren en een mogelijke verschraling van voorzieningen als consequentie hiervan terug zal komen. Want we doen er alles aan, maar als de opgaven en middelen niet in balans zijn gaat dat leiden tot verschraling. Deze boodschap zullen we ook via onder andere de pers verder uiten.

Campagnemateriaal en zichtbaarheid

De VNG heeft vanaf 9 september landelijk advertentieruimte ingekocht in digitale abri's door heel Nederland. Daarnaast hebben we de campagnematerialen ter beschikking gesteld aan alle gemeenten om in de periode van 2 tot 16 september zoveel mogelijk in de buitenruimte te laten zien en via social mediakanalen te delen.

In de week voor Prinsjesdag plaatsen we een advertentie in landelijke kranten (Algemeen Dagblad en Volkskrant), die de campagne verder zal ondersteunen en verdere inkleuring geeft.

Deze campagne legt de basis voor een stevige lobby en gezamenlijk optrekken naar buiten. Want met behulp van het geluid van gemeenten kunnen we onze lobby in politiek Den Haag kracht bijzetten. Ook na de Algemene Politieke Beschouwingen in de Tweede Kamer.

Eerdere communicatie over de campagne

In de ontwikkelfase van de campagne is de regionale klankbordgroep kabinetsformatie betrokken geweest. Vervolgens hebben we in de afgelopen weken alle gemeenten benaderd met diverse mailings over deze campagne. In die mails vindt u verdere instructies en diverse tools om deze campagne in uw eigen gemeente uit te rollen. Mocht u desondanks nog vragen hebben of bepaalde informatie missen, dan kunt u contact opnemen via info@vng.nl. We doen dit voor het eerst, dus er zijn nog geen vaste lijnen waarlangs we dit strak kunnen organiseren. Communicatieprofessionals kunnen voor vragen ook terecht op het Communicatieplatform van VNG Fora.

Met vriendelijke groet,

Vereniging van Nederlandse Gemeenten

mr L.K. Geluk
Algemeen directeur